

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 2 juli 2019
(OR. en)

10745/19
ADD 1

LIMITE

ENER 397
WTO 190
FDI 20

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	9305/19 + ADD 1
Ärende:	Förhandlingsdirektiv för modernisering av energistadgefördraget – Antagande

Bilagan innehåller förhandlingsdirektiven till ovannämnda rådsbeslut som återges i dokument 10745/19.

**FÖRHANDLINGSDIREKTIV FÖR MODERNISERING AV
ENERGISTADGEFÖRDRAGET****Förhandlingsförfarandet:**

Unionen ska företräddas av kommissionen under förhandlingarna. Unionen och de av medlemsstaterna i unionen som deltar i förhandlingarna ska, i enlighet med principerna om lojalt samarbete och enhetlig representation utåt, såsom dessa fastställs i fördragen, fullt ut samordna sina ståndpunkter och agera i enlighet därmed under förhandlingarnas gång.

Dessa direktiv påverkar inte den uppdelning av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna som föreskrivs i fördragen.

De medlemsstater som är parter i energistadgefördraget ska utöva sin rösträtt och uttrycka sig i enlighet med dessa direktiv och med tidigare överenskomna EU-ståndpunkter.

Förhandlingarnas innehåll:**A. AVTALETS ART OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE**

Förhandlingarna har till syfte att modernisera bestämmelserna i energistadgefördraget som undertecknades i Lissabon den 17 december 1994 av dess signatärer (inbegripet Europeiska unionen (EU) och dess medlemsstater¹) och ska leda till ett avtal som ger ett moderniserat energistadgefördrag.

Vid ministerkonferensen för energistadgefördraget i november 2018 godkände de fördragsslutande parterna i energistadgefördraget en förteckning över punkter att modernisera².

¹ Italien frånträdde energistadgefördraget den 1 januari 2016.

² https://energycharter.org/fileadmin/DocumentsMedia/CCDECS/2018/CCDEC201818_-_STR_Modernisation_of_the_Energy_Charter_Treaty.pdf

B. FÖRESLAGET INNEHÅLL I AVTALET

Allmänna principer och mål

Det moderniserade energistadgefördraget bör ha som mål att underlätta investeringarna i energisektorn på ett hållbart sätt mellan de fördragsslutande parterna genom att skapa en enhetlig och aktuell rättsligt bindande ram som ger rättslig säkerhet och garanterar ett högt investeringsskydd.

Det moderniserade energistadgefördraget bör syfta till att inrätta tydliga regler när det gäller ett stort antal investeringsrelaterade frågor. Detta kommer i sin tur att göra det möjligt för de fördragsslutande parterna i energistadgefördraget att stärka sin institutionella kapacitet, sin offentliga politik och sina rättsliga ramar i energisektorn.

I det moderniserade energistadgefördraget bör det klargöras att EU kan begära att marknadsaktörer från tredjeländer som bedriver verksamhet på den inre marknaden efterlever tillämplig unionsrätt och nationell rätt, inbegripet sådan som avser miljö och säkerhet.

Det moderniserade energistadgefördraget bör återspegla mål på områdena klimatiförändring och övergång till ren energi och bidra till uppnåendet av målen i Parisavtalet.

Investeringsskydd

Förhandlingarna bör leda till att energistadgefördragets bestämmelser om investeringsskydd anpassas till de moderna normer som finns i de avtal som EU och dess medlemsstater nyligen ingått samt till att energistadgefördraget anpassas till de förändringar som skett globalt både politiskt och ekonomiskt (inbegripet i energisektorn).

Normerna för investeringsskydd i det moderniserade energistadgefördraget bör även i fortsättningen syfta till ett högt investeringsskydd och ha bestämmelser som ger rättslig säkerhet för parternas investerare och investeringar på varandras marknader.

Det moderniserade energistadgefördraget bör innehålla tydliga definitioner av omfattade investeringar och investerare. I definitionen av investerare bör man uttryckligen utesluta investerare och företag som inte har betydande affärsverksamhet i sitt ursprungsland, i syfte att klargöra att brevlådeföretag inte kan väcka talan med stöd av energistadgefördraget.

Det moderniserade energistadgefördraget bör uttryckligen bekräfta att de fördragsslutande parterna har rätt att vidta åtgärder för att uppnå legitima mål för den offentliga politiken, såsom skyddet av hälsa, säkerhet, miljö eller allmän moral samt socialt skydd eller konsumentskydd ("rätten att reglera"). I linje med EU:s nya strategi på området investeringsskydd bör det klargöras att bestämmelserna om investeringsskydd inte kan tolkas som ett åtagande från parternas sida att inte ändra sin lagstiftning, inbegripet på ett sätt som kan ha en negativ inverkan på investerarnas vinstförväntningar. Det moderniserade energistadgefördraget bör även innehålla bestämmelser om statligt stöd i linje med befintliga EU-avtal.

Det moderniserade energistadgefördraget bör innehålla lämpliga normer när det gäller skydd av investerare och investeringar, i linje med unionslagstiftningen och EU:s nya strategi på området investeringsskydd; framförallt följande (icke-uttömmande förteckning):

- Bestämmelser om mest-gynnad-nationsbehandling, vilket inom ramen för energistadgefördraget även inbegriper nationell behandling.
- Rättvis och skälig behandling och fullständigt skydd och säkerhet ("största möjliga skydd och säkerhet"), varvid dessa begrepp ska avgränsas på lämpligt sätt för att undvika en felaktig tolkning.
- Expropriering (både direkt och indirekt expropriering). Begreppet bör definieras närmare så att det tydligt klargörs vad som avses med indirekt expropriering.
- Paraplyklausul: man bör klargöra tillämpningsområdet för paraplyklausulen, som omfattar "särskilda" eller "skriftliga" åtaganden och endast täcker brott mot avtalsförpliktelser som sker i samband med utövandet av statliga befogenheter.

- Överföringar: fria överföringar ska vara tillåtna i samband med en investering och det ska finnas lämpliga undantag och skyddsåtgärder vid finansiella svårigheter eller finanskriser.
- Förvägran av förmåner: den förvägrande parten ska få anta eller behålla åtgärder som avser bevarande av den internationella freden och säkerheten (inbegripet skydd av de mänskliga rättigheterna) och som förbjuder transaktioner med den investeraren eller den omfattade investeringen.

I förhandlingarna om tvistlösningsfrågorna i förteckningen över punkter att modernisera (ogrundad talan, transparens, säkerhet för rättegångskostnader, skadeståndsvärdering och finansiering från tredje part) ska EU följa sin strategi i avtalen om investeringsskydd och sin ståndpunkt i Uncitrals arbetsgrupp III och i Internationella centrumet för biläggande av investeringstvister (ICSID), för att säkerställa att strategin återspeglas i det moderniserade energistadgefördraget.

EU bör under alla omständigheter sträva efter att säkerställa att pågående multilaterala reformer av tvistlösning mellan investerare och stat, såsom de som sker inom Uncitrals arbetsgrupp III och ICSID, tillämpas på energistadgefördraget. Detta innebär att man också bör sträva efter att säkerställa att en framtida multilateral investeringsdomstol är behörig i frågor som rör energistadgefördraget.

Europeiska unionen får förhandla om alla de frågor som avser förteckningen över punkter att modernisera i linje med dessa förhandlingsdirektiv och EU:s strategi i dess avtal om investeringsskydd. Europeiska unionen ska också säkerställa att alla bestämmelser eller åtaganden som den godkänner ligger i linje med EU:s rättsliga ram.

Hållbar utveckling och företagens sociala ansvar

Det moderniserade energistadgefördraget bör innehålla bestämmelser om hållbar utveckling, bl.a. klimatförändring och övergång till ren energi, i linje med Parisavtalet och de EU-avtal som nyligen ingåtts och EU:s positioner i pågående förhandlingar. Det bör även bidra till främjandet av mänskliga rättigheter och internationella arbetsnormer, bl.a. genom bestämmelser om transparens och företagens sociala ansvar/ansvarsfullt företagande.

Organisation för regional ekonomisk integration

EU anser inte att ändringen av bestämmelsen om en organisation för regional ekonomisk integration bör ingå i energistadgefördragets moderniseringsprocess. Skulle förhandlingarna komma att omfatta även bestämmelsen om en organisation för regional ekonomisk integration, bör dock EU säkerställa att syftet med bestämmelsen i det moderniserade energistadgefördraget även i fortsättningen är att föreskriva att ingen av bestämmelserna i energistadgefördraget ska tolkas som en skyldighet för någon av parterna i energistadgefördraget som är part i ett avtal om ekonomisk integration (AEI) att tilldela en annan part i energistadgefördraget som inte är part i samma avtal en förmånsbehandling som är tillämplig mellan parterna i det avtalet.

Förinvesteringsfasen

EU anser inte att förinvesteringsfasen bör ingå i moderniseringen av energistadgefördraget, som bör vara inriktad på bestämmelser om investeringsskydd. Skulle förhandlingarna komma att omfatta även förinvesteringsfasen bör EU dock motsätta sig att bestämmelserna om förinvesteringsfasen ska omfattas av tvistlösning.

Transitering

Transiteringskapitlets bestämmelser bör klargöras så att de bättre beaktar behoven på integrerade energimarknader med tillträdesrättigheter för tredje part, som i EU.

När det gäller gas bör det klargöras att begreppet ”transitering” i energistadgefördraget inte strider mot den i EU tillämpliga principen om öppet tillträde och obegränsat utbyte av gas utan territoriella begränsningar, eftersom energihandeln grundar sig på virtuella flöden och inte på ett utbyte av fysiska molekyler. Alla bestämmelser eller åtaganden som Europeiska unionen godkänner bör ligga i linje med EU:s rättsliga ram och EU:s internationella åtaganden, särskilt vad gäller tredjepartstillträde och tariffer för användning av infrastruktur.

Definition av ”stadga”

Denna definition är relevant för flera viktiga bestämmelser i energistadgefördraget. År 2015 antogs den internationella energistadgan i syfte att uppdatera den europeiska energistadgan från 1991. De fördragsslutande parterna i energistadgefördraget kunde inte enas om huruvida hänvisningen till stadgan i energistadgefördraget skulle förstås som en hänvisning även till den internationella energistadgan. EU ställde sig bakom en sådan tolkning. Definitionen av ”stadga” i det moderniserade energistadgefördraget bör därför även omfatta den internationella energistadgan från 2015.

Definition av ”ekonomisk verksamhet inom energisektorn”

Investeringar som omfattas av energistadgefördraget måste vara förenade med ”ekonomisk verksamhet inom energisektorn”. Sådan ekonomisk verksamhet är förenad med produkter och material som till stor del är relaterade till fossilt bränsle (förtecknade i bilaga EMI till energistadgefördraget). Definitionen täcker eventuellt inte nya investeringstrender, särskilt inte vad gäller förnybar energi, energieffektivitetsverktyg och den pågående digitaliseringen av energisektorn. Det moderniserade energistadgefördraget bör därför innehålla en definition av ”ekonomisk verksamhet inom energisektorn” som gör det möjligt att hantera de utmaningar och möjligheter som skapas av övergången till ett säkert och hållbart, koldioxidsnålt, mer digitaliserat och konsumentcentrerat energisystem.

Strykning av föråldrade bestämmelser

Energistadgans sekretariat har begärt att man i samband med moderniseringsprocessen ska ta tillfället i akt att stryka föråldrade bestämmelser i energistadgefördraget. Även om detta inte är en prioritering för EU kan det leda till att energistadgefördraget blir tydligare och EU anser därför att en strykning av föråldrade bestämmelser borde övervägas.